

ที่ กต ๑๔๐๔/๒๓๙๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรึกษาหารือและความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศ
แห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือแห่งสาธารณรัฐโมซัมบิก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรึกษาหารือและความร่วมมือระหว่างกระทรวงการ
ต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือแห่ง
สาธารณรัฐโมซัมบิก พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรึกษาหารือและ
ความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศและความ
ร่วมมือแห่งสาธารณรัฐโมซัมบิก (Memorandum of Understanding on Consultations and Cooperation
between the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand and the Ministry of
Foreign Affairs and Cooperation of the Republic of Mozambique) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม
คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การ
ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหาร
ราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังความละเอียด
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนข้อมูลและข้อพิจารณา ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับโมซัมบิกมีความใกล้ชิดและมีพลวัตมากขึ้น
ภายหลังที่ฝ่ายไทยเปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาปูโต เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยฝ่ายโมซัมบิก
มีท่าทีที่จะมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับฝ่ายไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือเพื่อ
การพัฒนา

๑.๒ โมซัมบิกเป็นแหล่งลงทุนที่มีมูลค่าสูงที่สุดของไทยในภูมิภาคแอฟริกา โดยมีมูลค่ารวม
ประมาณ ๖.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากการลงทุนขนาดใหญ่ใน ๓ สาขา แก่ (๑) สาขาพลังงาน (๒) สาขา
การท่องเที่ยว และ (๓) สาขาโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ โมซัมบิกยังเป็นตลาดข้าวที่สำคัญของไทย มีปริมาณ
นำเข้ากว่า ๔๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี เป็นอันดับที่ ๕ ของภูมิภาคแอฟริกา และอันดับที่ ๘ ของโลก รวมทั้งยังเป็น
แหล่งวัตถุดิบอัญมณีที่สำคัญที่สุดของไทย

๑.๓ สำหรับด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ไทยสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์
การพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายของรัฐบาลโมซัมบิกทั้ง ๔ ด้านได้อย่างครบถ้วนและเป็นรูปธรรม คือ
การเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งจากการลงทุนของไทยในสาขา
ที่เกี่ยวข้อง และจากการที่ฝ่ายไทยได้ให้ความช่วยเหลือโมซัมบิกในการดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการเพาะเลี้ยงปลานิลพันธุ์พื้นเมือง

/ ๑.๔ ปัจจุบัน...

๑.๔ ปัจจุบัน กลไกการหารือในระดับทวิภาคีระหว่างไทยกับโมซัมบิกมีเพียงการประชุม คณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee – JTC) ซึ่งมีการประชุม ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์ของทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม อย่างไรก็ตาม กลไกดังกล่าว ครอบคลุมเฉพาะความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

๑.๕ การจัดตั้งกลไกหารือทวิภาคีระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยและกระทรวงการ ต่างประเทศและความร่วมมือโมซัมบิกจะครอบคลุมความร่วมมืออย่างรอบด้าน จึงมีความจำเป็นต่อการรักษา พลวัตของความสัมพันธ์ระหว่างกัน

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินการตามร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันด้านนโยบาย ดังนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความ เห็นชอบตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพัน รัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ฝ่ายไทยและฝ่ายโมซัมบิกประสงค์จะลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ในโอกาสการเยือน ประเทศไทยอย่างเป็นทางการของนายจูแซ กงดูกัว อังตูนิยู ปาแซกู (José Condugua António Pacheco) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือแห่งสาธารณรัฐโมซัมบิก ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีบรรจุเรื่อง ดังกล่าวในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในโอกาสแรก

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ทวิภาคี และพัฒนา ความร่วมมือระหว่างไทยและโมซัมบิก

๔.๒ คู่ภาคีจะส่งเสริมให้มีการปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นความ ร่วมมือทวิภาคี ซึ่งครอบคลุมทุกสาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน ตลอดจนประเด็นในระดับภูมิภาคและ ระดับระหว่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ

๔.๓ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ลงนาม โดยจะมีผลบังคับใช้จนกว่า ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะแจ้งบอกเลิกล่วงหน้าอย่างน้อย ๖๐ วัน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๕.๑ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีสาระสำคัญเป็นการจัดตั้งกลไกหารือทวิภาคีเพื่อกระชับ ความสัมพันธ์ทวิภาคีและความร่วมมือระหว่างไทยกับโมซัมบิก และเป็นกลไกสำคัญในการติดตามและผลักดัน ประเด็นสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ร่วมของทั้งสองฝ่าย ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้ บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่ใช่นางสัญญา ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๕.๒ ประเด็นการทำความตกลงตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

ร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นความตกลงที่จัดทำขึ้นระหว่างหน่วยงานระดับกระทรวง ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีระดับสูงกว่ากรมกับกระทรวงการต่างประเทศโมซัมบิก จึงไม่เข้าข่ายความตกลงตาม มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๖. ผลกระทบ

การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรึกษาหารือและความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือแห่งสาธารณรัฐโมซัมบิก และการจัดตั้งกลไกการหารือในระดับทวิภาคี จะเป็นประโยชน์ต่อการกระชับความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือระหว่างไทยกับโมซัมบิกในทุกมิติให้มีพลวัตและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และจะเป็นกลไกการติดตามและผลักดันประเด็นสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่า โดยที่ความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างไทยกับโมซัมบิกดำเนินมาอย่างราบรื่น กอปรกับทั้งสองฝ่ายมีศักยภาพในการขยายความร่วมมือระหว่างกันอีกมาก การจัดทำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวจะเป็นก้าวสำคัญในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การพัฒนาความร่วมมือในมิติต่าง ๆ ต่อไป

๙. ข้อกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการปรึกษาหารือและความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือแห่งสาธารณรัฐโมซัมบิก

๑๐.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ

๑๐.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างบันทึกความเข้าใจฯ ในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินความสัมพันธ์ แต่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

กองแอฟริกา

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๖๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ grittidas@mfa.go.th